

Verslag concept

Commissie Economie, Energie en Bestuur

Datum	:	24 oktober 2016
Commissievoorzitter	:	dhr. S. van Berkum
Commissiegriffier	:	Mw. M. de Zwart
Telefoonnummer/e-mail	:	023-5143756/zwartm@noord-holland.nl

Aanwezig:		
Commissievoorzitter		dhr. S. van Berkum
Commissiegriffier		mw. M. de Zwart
Leden van de commissie	VVD	mw. F.M. Lagerveld, dhr. M.R.F. Wieseahn
	D66	mw. S. Klaassen, mw. I. Zaal
	PvdA	mw. Doevendans, dhr. A. Tekin
	PVV	mw. I. Bezaan
	SP	mw. C. Boelhouwer
	CDA	mw. J.G. Haagsma, mw. H. Keur
	GroenLinks	mw. R.P.M. Kocken
	PvdD	dhr. L. van Raan
	50PLUS	dhr. G.J. Pieterman
	CU/SGP	dhr. M. Klein
	ONH	dhr. B.I.M. Bouberg Wilson
Gedeputeerden		dhr. J. Remkes, dhr. J. Bond, dhr. J. van der Hoek
Notulist		Verslagbureau Moneypenny/mw. H. Mutsaerts
Afwezig met bericht		dhr. N. Kaptheijns (PVV), dhr. F.K. de Groot (D66), dhr. Buijtendorp (D66), dhr. W. Bakker (D66), dhr. A. van Liere (PvdD), dhr. R. Sint (SP), dhr. G. Ritsema (SP)

Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Vaststellen agenda, verslag van de vorige vergadering, lange termijnagenda en moties- en toezeggingenlijsten
3. Inloophalfuur
4. A-Agenda Openbare Orde en Veiligheid, Bestuurszaken, Intern, Communicatiebeleid, Juridische Zaken en Integriteit
- 4a. Begroting 2017 en memorie van antwoord, brief GS inzake invulling motie 25 aangenomen bij de kaderbrief en auditopvolging per 1 september 2016
5. Rondvraag portefeuille de heer Remkes
6. B-agenda Economie, Toerisme en Recreatie, Internationale Marketing en Acquisitie, Sponsoring en Subsidies Algemeen
- 6.a. Economie: brief GS inzake instrumentarium MKB-innovatiefondsen

Pagina 2

- 6.b. Rondvraag portefeuille de heer Van der Hoek
- 6.c. Rondvraag portefeuille de heer Bond
- 5 6.d. Advies 'De mainports voorbij' door de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur
- 7. Sluiting

10

Agenda

15

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering om 18.30 uur en heet alle aanwezigen van harte welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de heren De Groot (D66) en Buijtendorp (D66). Zij worden vervangen door mw. Zaal. Van de heer Kaptheijns (PVV) is ook bericht van verhindering ontvangen. Ook de heren Sint (SP), Hietbrink (GL) en Van Liere (PvdD) zijn afwezig. Gedeputeerde Loggen wordt vervangen door gedeputeerde Van der Hoek bij de begrotingsbehandeling en rondvraag. De heer Schrijver heeft zich namens Stichting Glasvezel Texel aangemeld als inspreker bij agendapunt 4.a., de begroting 2017. De voorzitter meldt de spreektijden van de fracties.

Mededelingen

Gedeputeerde **Van der Hoek** refereert aan toezegging nr. 5 over het beleidskader Cultuur. Hij zou nagaan welk bedrag er aan de beeldverhalen is besteed. In 2015 en 2016 is ruim 280.000 euro uitgegeven aan de regionale beeldverhalen. In de vorige notaperiode was daar jaarlijks 200.000 euro voor gereserveerd. In de kaderbrief 2015 is dit budget vanaf 2016 beëindigd, maar in het coalitieakkoord is deze bezuiniging gedeeltelijk teruggedraaid, hetgeen resulteert in een bedrag van totaal 300.000 euro voor de komende periode, dus 75.000 euro per jaar. Hij stelt de commissie voor in het voorjaar van 2017 een werkbezoek te brengen om met eigen ogen te zien hoe het geld besteed wordt en wat de beeldverhalen concreet inhouden. Ten aanzien van het aangaan van crossovers voor ProBiblio heeft hij contact opgenomen met de provincie Drenthe. Daar blijkt het kennislaboratorium Jacklab te heten. ProBiblio zal verzocht worden om een programma op te stellen en daarin suggesties mee te nemen over de betrokkenheid van en samenwerking met het bedrijfsleven. Ook andere partijen zullen verzocht worden om mee te doen aan crossovers in het bibliotheekstelsel.

De **voorzitter** peilt de mening van de commissie over de uitnodiging voor een werkbezoek. Hij constateert dat de commissie deze uitnodiging accepteert. Dit zal in het voorjaar van 2017 georganiseerd worden.

2. Vaststellen agenda, verslagen van de vergadering van 12 en 15 september 2016, lange termijnagenda en moties- en toezeggingenlijsten

Verslagen 12 en 15 september 2016

Er zijn geen aanvullende opmerkingen. De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

Lange termijnagenda

Er zijn geen aanvullende opmerkingen.

Moties- en toezeggingenlijsten

Er zijn geen aanvullende opmerkingen.

3. Inloophalfuur

60

De **voorzitter** meldt dat zich geen insprekers hebben gemeld voor het inloophalfuur.

4. A-Agenda Openbare Orde en Veiligheid, Bestuurszaken, Intern, Communicatiebeleid, Juridische Zaken en Integriteit

65

4a. Begroting 2017 en memorie van antwoord, brief GS inzake invulling motie 25, aangenomen bij de Kaderbrief en Auditopvolging per 1 september 2016

De heren **Schrijver** spreekt in namens Stichting Glasvezel Texel. Helaas zijn in de begroting van 2017 geen middelen gereserveerd voor de aanleg van glasvezel in de buitengebieden, want snel internet is onmisbaar voor bijvoorbeeld ouderen, scholen, agrariërs en ondernemers in de recreatiesector en van groot belang voor de leefbaarheid in het buitengebied. De plannen voor Texel zijn helemaal klaar en men wacht nu op actie van de provincie. Gedurende een aantal jaren is met steun van de provincie gewerkt aan een haalbaarheidsonderzoek en

75 plannen voor realisatie. Hieruit is gebleken dat een vorm van overheidssteun noodzakelijk is. De provincie heeft begin dit jaar het initiatief naar zich toe getrokken en zou in juni van dit jaar met een definitief voorstel komen, maar dat is niet gebeurd. Op 4 juli is een voorstel bij de provincie ingediend, dat met een bedrag van 4 miljoen euro volledig past binnen de financiële kaders. Niet alleen de ondernemer (Kabeltex) wil een bedrag van 1,4 miljoen euro
80 investeren, maar ook de bewoners zijn bereid om een financiële bijdrage te geven van totaal 800.000 euro in de vorm van een buitengebiedtoeslag. De gemeente is bereid om een derde van het totale bedrag, 640.000 euro beschikbaar te stellen en de provincie staat aan de lat voor het overige deel. De gemeente stelt als voorwaarde dat de provincie deelneemt. Het gaat om een bedrag van 1,3 miljoen euro en dat voldoet aan de Europese regels voor staatssteun.
85 Hij stelt voor om de voorlopers zoals de gemeenten Texel en Hollands Kroon, te ondersteunen en deze als pilot voor andere gemeenten in de provincie te presenteren, want het tempo per gemeente verschilt sterk en men kan niet wachten totdat alle gemeenten in de provincie klaar zijn. Hij verzoekt een deel van het benodigde budget voor de buitengebieden in de begroting voor 2017 op te nemen, want de provincie heeft met haar eerdere acties verwachtingen
90 gewekt over een financiële bijdrage.

De heer **Wieseahn** (VVD) vraagt om meer duidelijkheid over de verwachtingen die gewekt zijn door de provincie. Gaat het om echt concrete voorstellen voor het beschikbaar stellen van een bijdrage of gaat het om suggesties van de provincie die verkeerd zijn geïnterpreteerd?

95 De heer **Schrijver** meldt dat Dialogic op 9 februari jl. het plan heeft gepresenteerd aan de provincie met daarbij een planning voor concrete termijnen en bedragen. Ook het bedrag van 30 miljoen euro is genoemd. Er is gekozen voor een top-down benadering, want er zou gesproken worden met marktpartijen hetgeen tot een plan zou leiden dat rond de zomer
100 gereed zou zijn. Er zijn overigens door de provincie geen toezeggingen gedaan.

De heer **Van Raan** (PvdD) vraagt naar het aantal aansluitingen dat voor 4 miljoen euro gerealiseerd kan worden.

105 De heer **Schrijver** meldt dat het enkel om het buitengebied gaat en ongeveer 1.150 panden.

De heer **Tekin** (PvdA) vraagt naar de relatie van deze panden met toerisme en recreatie. Hij verzoekt de rekensom nader toe te lichten.

110 De heer **Schrijver** kan niet exact aangeven om hoeveel recreatiewoningen het gaat, maar een groot deel van het buitengebied is nog verstoken van glasvezel. De totale omvang van de investering bedraagt 4 miljoen euro. De kabelexploitant draagt 1,4 miljoen euro bij en de buitengebiedtoeslag levert 800.000 euro op. Er resteert dan 1,9 miljoen euro, waarvan twee derde voor rekening van de provincie komt en een derde (640.000 euro) voor de gemeente.

115 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt om een toelichting op de organisatie die de insprekers vertegenwoordigen.

De heer **Schrijver** vertegenwoordigt de Stichting Glasvezel Texel, een initiatief van bewoners in het buitengebied. Voor de exploitatie van het netwerk is contact gezocht met een lokale ondernemer, Kabeltex en zij zijn bereid om op basis van deze voorstellen mee te werken.

120 De heer **Klein** (CU /SGP) vraagt of het gaat om het aanleggen van glasvezel in het buitengebied of om een andere technologie voor internet.

125 De heer **Schrijver** antwoordt dat het gaat om de aanleg van glasvezelaansluitingen in het buitengebied.

De heer **Tekin** vraagt of er naast Kabeltex ook nog andere aanbieders actief zijn.

130 De heer **Schrijver** antwoordt dat Kabeltex het enige kabelbedrijf is. In steden concurreren zij met KPN en andere aanbieders via het netwerk van KPN en dat geldt ook voor Texel. Kabeltex is bereid om het netwerk in het buitengebied open te stellen voor andere aanbieders, want dat is een voorwaarde om te voldoen aan de Europese regels voor het verlenen van staatssteun.

135

Mevrouw **Haagsma** (CDA) vraagt of de gemeenteraad van Texel nog een besluit moet nemen en of er naast Hollands Kroon ook contact is gezocht met andere gemeenten.

140 De heer **Schrijver** meldt dat het onderwerp op 10 november a.s. geagendeerd staat voor de gemeenteraad. Het college heeft een voorstel ingediend om dit bedrag vrij te maken. Hij heeft regelmatig contact met de gemeente Hollands Kroon en die zit op hetzelfde spoor als Texel. Het gaat niet om het creëren van een uitzonderingspositie voor Texel, maar de plannen liggen klaar en men wil zo snel mogelijk starten.

145 *Eerste termijn*

Mevrouw **Bezaan** (PVV) constateert dat op pagina 312 van de begroting vermeld staat dat Sportservice een subsidie ontvangt van maximaal 120.000 euro. In het antwoord op de vraag welke prestaties hiertegenover staan, staat vermeld dat Sportservice jaarlijks een
150 activiteitenplan opstelt. Voor 2016 is dit plan opgesteld, maar nog niet voor 2017. Het gaat om activiteiten rond sportorganisatie en vrijwilligers, kennisoverdracht en activiteiten rond regionale en sociale vraagstukken waarbij de waarde van sport en bewegen kan worden ingezet. Zij concludeert dat GS een subsidie verlenen zonder dat duidelijk is wat Sportservice in 2017 hiermee gaat doen. Zij vraagt wat regionale en sociale vraagstukken inhouden.

155 Mevrouw **Boelhouwer** (SP) refereert aan de brief over motie 25 waarin vermeld staat dat GS op dit moment nog geen concreet plan hebben. Zij verzoekt een toelichting van GS op de inspraakreactie over de aanleg van glasvezel. Wellicht kan dit dienen als een soort pilot voor andere investeringen in buitengebieden van de provincie. Een motie over Cultuurcompagnie is
160 aangehouden in het kader van de toezegging van het college over te voeren gesprekken met Cultuurcompagnie. Zij vraagt naar de stand van zaken van deze gesprekken.

De heer **Van Raan** (PvdD) heeft een vraag gesteld over omgevingsfactoren voor de snelheid proces energietransitie. Hij heeft gevraagd of GS ook interne factoren herkennen die deze
165 snelheid kunnen beïnvloeden. Op deze vraag hebben GS geantwoord dat dit niet het geval is. Hij verzoekt om een nadere toelichting op dit antwoord.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) is van mening dat motie 25 als afgedaan kan worden beschouwd. Wat betreft de auditopvolging is het aantal aanbevelingen gelijk gebleven. Het
170 aantal aanbevelingen in de risicocategorie Hoog is gedaald en in de categorieën midden en laag zijn deze fors toegenomen. Echter, ONH onderschrijft het beeld dat er voldoende inspanningen worden geleverd om aan alle aanbevelingen gevolg te geven. Een uitzondering betreft het programma Cultuur en Welzijn. Op pagina 263 staat vermeld dat voor het opdrachtenbudget, beleidsvoorstellen Amsterdam, nog een bedrag van 100.000 euro
175 beschikbaar is, maar het restantbudget van 135.100 euro voor het museaal centrum komt niet tot besteding. Hij vraagt of dit bedrag wanneer dat vrijvalt, ingezet kan worden als overgangskrediet voor de Cultuurcompagnie.

De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt waarom het bedrag van 300.000 euro voor de 4 en 5 mei
180 viering dat al sinds 2013 bekend is, nu pas in de begroting als een wijziging vermeld staat en waarop de schatting van de kosten is gebaseerd. Uit de Nationale Energieverkenning blijkt dat de energiebesparing achterloopt op schema. Gaan GS hier extra op inzetten? In het kader van motie 25 en het thema glasvezel hebben GS uitvraag gedaan naar financiering van de onrendabele top. Hij verzoekt om een toelichting op de status van de uitvraag. In hoeverre
185 staat dit proces het wel of niet financieren van het initiatief van Texel in de weg?

De heer **Pieterman** (50plus) heeft een aantal vragen over de Kop werkt. Er wordt gesproken over het feit dat alle gemeenten het belang van de Kop werkt onderkennen en zij zijn bereid
190 om een deel van het budget voor hun rekening te nemen. Hij vraagt wat de gevolgen zijn wanneer gemeenten niet bereid zijn om cofinanciering te verlenen. Hij verzoekt zo snel mogelijk duidelijkheid omtrent de mogelijke financiering van glasvezel op Texel in 2017. Hij ondersteunt het voorstel van de SP om Texel als een soort pilot te beschouwen.

Mevrouw **Lagerveld** (VVD) leest de definitie voor die Thorbecke heeft gegeven aan openbaar
195 bestuur. Openbaarheid versterkt de democratie. GS hebben in hun brief van 19 augustus 2014 vermeld koploper te willen zijn op het gebied van open data, hetgeen inhoudt dat overheidsinformatie zonder beperkingen toegankelijk moet zijn. De provincie biedt inmiddels

open data meer passief aan in plaats van actief. Zij constateert dat PS-informatie zoals notulen en moties, stemuitslagen en voordrachten niet in open data beschikbaar is. De Tweede Kamer en enkele gemeenten, zoals Utrecht, Amstelveen en Den Helder stellen hun data al geruime tijd beschikbaar in het kader van een pilot van de Open State Foundation. De provincie Zuid-Holland is hier inmiddels mee gestart. Open data versterkt de democratie en economie, het vergroot de transparantie van de regionale democratie, het versterkt de informatiepositie van inwoners, Statenleden, journalisten en belangenorganisaties en vergroot de betrokkenheid van deze partijen. Hoe denken PS over het beschikbaar stellen van alle informatie via open data? In de begroting staat vermeld dat aan toerisme structureel 400.000 euro per jaar wordt besteed. Waaraan wordt dit geld uitgegeven? Het project glasvezel op Texel is uitvoeringsgereed, maar hoe staat het met de Kop werkt en de Marker Wadden? Zijn die al uitvoeringsgereed? Ziet de gedeputeerde kansen om glasvezelinitiatieven in witte gebieden die in de startblokken staan, op weg te helpen?

De **voorzitter** merkt op dat de Marker Wadden tot een andere commissie behoren.

Mevrouw **Klaassen** (D66) vraagt een verduidelijking over twee zaken. D66 ondersteunt het voorstel voor open data, maar zij meent dat de provincie daar al mee bezig is.

Mevrouw **Lagerveld** (VVD) heeft contact gehad met de griffie en daaruit blijkt nog geen duidelijkheid over de toepassingen van het politieke portret. Zij spreekt met name over het beschikbaar stellen van informatie via open data.

De **voorzitter** meldt dat het politieke portret het stemmingsgedrag van de Statenleden betreft. Open data betekent dat een pdf-bestand niet een foto is van een document, maar een combinatie van letters zodat een machine dat gemakkelijk kan doorzoeken.

Mevrouw **Klaassen** (D66) benadrukt dat circulaire economie onderdeel dient uit te maken van de taken van het Servicepunt Duurzame Energie, dat inmiddels is aanbesteed. Is dit inderdaad het geval? De motie over zeewierteelt die vorig jaar bij de algemene beschouwingen is ingediend, komt niet terug in de stukken. Wat is de stand van zaken?

De heer **Tekin** (PvdA) refereert aan pagina 6, nr. 25, waar in het kader van de auditopvolging vermeld staat dat men dit kwartaal start met het financiële toezicht op de gemeenschappelijke regelingen. Hij stelt voor dit onderwerp te koppelen aan de ingezette modernisering en herstructurering van de recreatieschappen, waarvoor de SP een voorstel heeft gedaan en de PvdD een gespreksnotitie heeft opgesteld. De PvdA ondersteunt het bedrag van 8,4 miljoen euro voor de Kop werkt, maar de provincie mag geen hindermacht worden voor de gemeenten. Gemeenten moeten uitgedaagd worden om het bedrag van 15 miljoen euro weg te zetten voor de regio. Wanneer een van de gemeenten in de Kop een eigen bijdrage beschikbaar stelt voor de aanleg van glasvezel, dan is de vraag hoe GS hiermee omgaan in het kader van een algehele dekking voor de provincie of de keuze voor het opknippen hiervan.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) vraagt hoe de PvdA denkt over het door de provincie beschikbaar moeten stellen van 15 miljoen euro wanneer de regio ook 15 miljoen euro beschikbaar stelt en waar dan de ruimte zit.

De heer **Tekin** (PvdA) meent dat men met 8,4 miljoen euro al op de goede weg is. Hij stelt voor de gemeenten ertoe te bewegen eerst het bedrag van 15 miljoen euro beschikbaar te stellen en dan bij de provincie terug te komen. Hij is nog niet bezig geweest met het zoeken naar de financiële ruimte.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) heeft geen specifieke vragen voor EEB. Wel vraagt zij wanneer GS de rol van de provincie bepalen bij het aanleggen van glasvezel en of er een mogelijkheid is om te kiezen voor een bottom-up benadering in plaats van top down om aan de slag te kunnen gaan wanneer er uitvoeringsgerede plannen zijn.

De heer **Remkes** antwoordt op de vraag van de heer Klein over de 4 en 5 mei viering dat de besluitvorming uit 2013 tamelijk zacht is geweest. Er zijn een soort van indicatieve lijsten opgesteld met wie waarschijnlijk op welke moment de organisatie op zich zou nemen met inachtneming van onderlinge ruilmogelijkheden tussen provincies. In een enkel geval was inderdaad sprake van onderlinge uitwisseling. Daarom was de definitieve besluitvorming pas

- 260 dit voorjaar aan de orde. Het bedrag is deels gebaseerd op ervaringen van andere provincies en deels op ambities. De NOS heeft de locatie al bezocht en deze week vindt de eerste vergadering van de stuurgroep plaats. Het lijkt erop dat de Dreef de centrale plaats van handeling wordt mede vanwege de mogelijke overgang naar Bevrijdingspop.
- 265 Gedeputeerde **Bond** antwoordt op de vraag over Sportservice dat het gaat om een bedrag van vier keer 120.000 euro. De overgangsperiode van vier jaar is erop gericht om de rol van de provincie af te bouwen zodat gemeenten de taken van de provincie gaan overnemen, want het belang van behoud van hun activiteiten ten behoeve van de huizen van sport is groot. Sportservice heeft veel vrijwilligers en organiseert trainingen, opleidingen en begeleiding en
- 270 opvang van vrijwilligers, het helpen van kinderen uit arme gezinnen, het bestrijden van obesitas en de opvang van hangjongeren en het bevorderen van integratie. In het jaarverslag en in het activiteitenplan wordt verantwoording afgelegd. Bij de presentatie over glasvezel heeft het college duidelijk gemaakt dat het bedrag nog niet beschikbaar was. Alle stichtingen en gemeenten hebben op 11 april 2016 een brief van de provincie gekregen waarin iedereen
- 275 is bijgepraat over de stand van zaken. In de kaderbrief is het project nog niet als uitvoeringsgereed opgenomen, omdat men bezig is met het verwerken van de uitvraag bij externe partijen. Hij verwacht dat eind dit jaar, begin volgend jaar vóór de behandeling van de volgende kadernota duidelijk is over welk bedrag het gaat. Hij is geen voorstander van versnipperen, want de kracht zit in het in een keer aanpakken van de 18.000 aansluitingen in
- 280 het witte gebied en het zo laag mogelijk houden van de kosten. Versnippering zou leiden tot verzwakking van het geheel.
- Mevrouw **Haagsma** (CDA) constateert dat in de brief over de motie wordt vermeld dat er een wijziging in de Zomernota mogelijk is.
- 285 Gedeputeerde **Bond** heeft de ambitie om e.e.a. zo snel mogelijk uit te rollen. Hij vindt de suggestie van de PvdA om het als een project voor de Kop werkt te beschouwen, een hele goede, maar hij heeft een voorkeur om alles in één pakket met een aanbieder uit te voeren en het gehele witte gebied in Noord-Holland te ontsluiten. **Uiterlijk eind dit jaar, begin volgend jaar wordt de uitkomst van de verwerking van de offertes van de aanbieders voorgelegd.**
- 290 Intussen zal het overleg met gemeenten voortgezet worden.
- Mevrouw **Haagsma** (CDA) is blij dat deze ambitie benoemd is. Zij vraagt wanneer de provincie haar rol concreet kan bepalen.
- 295 Gedeputeerde **Bond** antwoordt dat dit eind 2016, begin 2017 het geval zal zijn. Door het onderzoek naar de mogelijkheden om geheel Noord-Holland van glasvezel te voorzien, is het proces helaas vertraagd met een aantal maanden.
- 300 De heer **Tekin** (PvdA) vraagt of er inzicht kan worden gegeven in de businesscase van 4 miljoen euro.
- Gedeputeerde **Bond** constateert dat het voorbeeld van Texel een goede weergave biedt van het totale pakket. Er wordt overigens wel een precedent geschapen met Texel, want ook in de gemeenten Hollands Kroon, Schagen en Beemster zijn soortgelijke stichtingen actief die op
- 305 actie van de provincie wachten. Daarom zijn de gemeenten per brief geïnformeerd over de stand van zaken.
- De heer Tekin (PvdA) vraagt wat de gevolgen voor Texel zijn wanneer glasvezel in een keer voor geheel Noord-Holland wordt uitgerold. Leidt dit tot een lager bedrag dan 4 miljoen euro?**
- 310 **Gedeputeerde Bond zal deze vraag schriftelijk beantwoorden.** Hij is blij dat de vier gemeenten in de Kop in staat zijn gebleken om 15 miljoen euro beschikbaar te stellen en de provincie heeft toegezegd dit bedrag te verdubbelen. Dan is het aan de regio om goed uitvoerbare projecten te realiseren. Daarom is de eerste tranche al begroot, want het lijkt erop dat de regio inderdaad in staat is om in 2017, 2018 voor dit bedrag projecten te gaan uitvoeren. Hij hoopt dat de regio in staat is om het maximale bedrag te benutten.
- 315 De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt of het bedrag van 15 miljoen euro nog steeds verdubbeld wordt wanneer er goede projecten komen.
- 320

325 Gedeputeerde **Bond** bevestigt dit. Hij meldt dat het bedrag van 400.000 euro voor toerisme onder andere besteed wordt aan 'Amsterdam bezoeken, Holland zien', het project van het Nationaal Bureau voor Toerisme en Congressen van de nationale iconen waar de provincie aan deelneemt, en destiniatiemarketing van Noord-Holland-Noord. Alle gemeenten zijn hierin gebundeld om een destiniatiemarketingboodschap via één bureau uit te dragen. De audit wordt goed benut voor het actualiseren van de recreatieschappen. Daar komen GS in de volgende commissievergadering op terug.

330 Gedeputeerde **Van der Hoek** antwoordt op de vragen over de Cultuurcompagnie dat er op korte termijn ambtelijke gesprekken plaatsvinden over de samenwerking. Het vrijvallende bedrag van 135.000 euro is afkomstig van EXIN-H en kan op grond van die criteria niet ingezet worden voor de exploitatie. Op korte termijn zal hij een alternatief bestedingsvoorstel voorleggen om dit bedrag voor cultuur inzetbaar te houden. Hij herhaalt dat er geen interne
335 factoren zijn die de snelheid van de energietransitie belemmeren. Men is overigens voor de uitvoering van het programma nog op zoek naar kandidaten en men is ook afhankelijk van andere partijen om extra stappen te zetten. SDE betreft geheel Noord-Holland en gaat met name over gemeentelijke acties, waarbij de provincie adviseert over circulaire economie-aspecten. Circulaire economie zit dus niet bij SDE, dat vindt op provinciale schaal plaats. Het
340 conceptplan voor zeewier ligt klaar en men verwacht dat in november/december het definitieve plan aan de provincie wordt voorgelegd. Hierbij komen zaken aan de orde die in de motie vermeld staan.

345 De heer **Remkes** constateert dat de vragen van mevrouw Lagerveld eerder de werkwijze van de Staten betreffen en niet zozeer van het college van GS. Hij zal de griffie verzoeken een notitie op te stellen over alle aspecten van openbaarheid van informatie, welke vervolgens in het presidium aan de orde kan worden gesteld.

Tweede termijn

350 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) concludeert dat het bedrag van 135.000 euro wel vrijvalt maar niet besteed kan worden aan het voorgestelde doel. Hij vraagt dus geen reactie meer van de overige commissieleden op zijn voorstel hieromtrent. Hij stemt in met de voordracht in zoverre het betrekking heeft op EEB.

355 Mevrouw **Boelhouwer** (SP) is van mening dat versnippering juist kansen biedt aan kleine aanbieders. Zij vraagt zich af of Texel als een precedent beschouwd kan worden, omdat het in vergelijking met andere gebieden om een aparte situatie en positie gaat.

360 De heer **Van Raan** (PvdD) concludeert dat de snelheid die GS in hun plannen voorstellen voor de energietransitie, niet wordt belemmerd door interne factoren, want alles is erop ingesteld om die snelheid te behalen.

365 De heer **Klein** (CU/SGP) constateert dat de uitvraag in juni heeft plaatsgevonden en de resultaten komen pas in januari. Waarom duurt dit traject zo lang? Dit kan leiden tot onzekerheid voor de stichtingen wanneer die pas na 2016 te horen krijgen hoe het centrale proces gaat lopen.

370 Mevrouw **Lagerveld** (VVD) sluit zich aan bij de vraag van de heer Klein. Zij bedankt de heer Remkes voor de toezegging om een notitie op te stellen over open data.

Gedeputeerde **Bond** vindt het opknippen van het bedrag een 'second best'-oplossing. Hij gaat uit van 18.000 aansluitingen en daarvan maakt Texel onderdeel uit. Hij streeft ernaar een volledige businesscase voor te leggen aan de Staten, maar dat proces heeft enige tijd nodig.

375 De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt hoe het college omgaat met stichtingen die geld hebben ontvangen om in 2016 te besteden, terwijl er pas in 2017 duidelijkheid komt over de richting die de provincie inzet.

380 Gedeputeerde **Bond** antwoordt dit hij dit aspect eerst intern dient te bespreken. Het feit dat de stichtingen hier niet debet aan zijn, is wellicht een goede reden om uitstel te verlenen. Hij moet eerst de formele eisen nagaan die aan de subsidie gesteld zijn.

385 **5. Rondvraag de heer Remkes**

Mevrouw **Bezaan** (PVV) refereert aan een artikel in de krant van vandaag over de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek. Kan zij hierover vragen stellen aan de Commissaris?

390 De heer **Remkes** heeft onlangs schriftelijke vragen beantwoord over de betrokkenheid van GS en de positie van de Commissaris in deze. Over het algemeen worden vragen gesteld over de rol van de Commissaris en die beantwoordt hij niet. Hij beantwoordt wel vragen van de minister hierover.

395 Mevrouw **Bezaan** (PVV) vraagt waar zij die vragen dan kwijt kan, want de commissie M&F bleek ook niet de juiste commissie te zijn.

De heer **Remkes** antwoordt dat het een gemeenschappelijke regeling betreft en die vragen horen primair thuis bij de betreffende gemeenteraad.

400 Mevrouw **Bezaan** (PVV) merkt op dat een aantal zaken niet goed verloopt binnen de gemeente, dus zou de provincie wel het juiste orgaan zijn om aan te spreken.

405 De heer **Remkes** is voorstander van het intact laten van wettelijke verantwoordelijkheden en regels en in dat licht dient een discussie over de veiligheidsregio landelijk gevoerd te worden.

De **voorzitter** biedt de mogelijkheid aan de PVV om de vraag wel te stellen.

410 Mevrouw **Bezaan** (PVV) constateert dat er een tekort bestaat van 821.000 euro in de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek. Komen dergelijke tekorten ook bij andere veiligheidsregio's voor en zo ja, hoe wordt dat opgelost?

De heer **Remkes** antwoordt dat begrotingstekorten door de veiligheidsregio's zelf opgelost moeten worden.

415 **6. B-agenda Economie, Toerisme en Recreatie, Internationale Marketing en Acquisitie, Sponsoring en Subsidies Algemeen**

6.a. Economie: brief GS inzake instrumentarium MKB-Innovatiefondsen

420 De **voorzitter** meldt dat nadat vandaag de commissie heeft gereageerd, GS deze instrumenten verder zullen uitwerken en vaststellen. Deze komen dus niet terug in de commissie met uitzondering van het proof of concept. Dat komt wel naar PS.

425 De heer **Pieterman** (50plus) waardeert het voorgestelde instrumentarium en het fonds en ondersteunt de uitwerkingsrichting. Hij vraagt hoe het instellen van een nieuw loket zich verhoudt tot de één loketgedachte, waar alle mkb'ers terecht kunnen.

430 De heer **Wieseahn** (VVD) ondersteunt de uitwerkingsrichtingen van de fondsen. In motie 10 wordt gesproken over het creëren van een businessplan samen met het fonds PDNH. Wordt hier een vervolg aan gegeven? Het programma Investeringsgereedheid is inhoudelijk akkoord, maar er wordt gesuggereerd dat er via de bestaande samenwerkingsverbanden invulling aan gegeven wordt. Hierbij wordt verwezen naar het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord en daaruit blijkt dat weer wordt ingezet op de keystakeholders. Hoe worden naast Amsterdam en
435 Noord-Holland-Noord de ondernemers in de regio's Kennemerland en 't Gooi hierin verankerd? Het versnellingsprogramma is een interessante en creatieve oplossing, die ook wordt gehanteerd bij Haarlem Valley, 'Present your startup'. Uit het antwoord op een technische vraag blijkt er wel een duidelijk verschil te bestaan tussen de aanpak van Haarlem Valley en de plannen van de provincie. Echter, er wordt uit dezelfde ruif gevist qua
440 investeerders en het moet niet de intentie van de provincie zijn om een particulier marktinitiatief te gaan bemoeilijken. Ziet de gedeputeerde kansen om samenwerking te zoeken en elkaar niet te beconcurreren maar juist te stimuleren en te ondersteunen? Hij ondersteunt de verhoging van het bedrag met 1 miljoen euro extra voor het MIT. Het verankeren van startups in de provincie kan wellicht ondersteund worden door het instellen
445 van een apart blok in het versnellingsprogramma.

450 Mevrouw **Haagsma** (CDA) vraagt aan welk deel de VVD dan denkt om exclusief te reserveren voor startups en welke omvang dit zou moeten hebben, want in het stuk staat vermeld dat het het gehele mkb betreft. Waarop baseert de VVD het idee dat er een apart blok nodig zou zijn voor startups?

455 De heer **Wieseahn** (VVD) streeft ernaar synergie tot stand te brengen en een bepaald blok voor startups te reserveren, omdat de provincie een versnellingsprogramma heeft geïntroduceerd waarvoor dezelfde investeerders worden gezocht als voor startups. Dit mag niet gaan concurreren met verschillende startupinitiatieven en dat kan voorkomen worden door er een apart label aan te hangen.

460 De heer **Tekin** (PvdA) constateert dat de commissie altijd kan besluiten om het door GS vastgestelde instrumentarium opnieuw te agenderen wanneer alles is uitgewerkt. Er is al eerder met de gedeputeerde gediscussieerd over de motie, want hierin is opgenomen om een businessplan op te stellen over de inrichting van de drie fondsen. Gaat de gedeputeerde PS meenemen bij het opstellen van het businessplan voor deze fondsen? Hij benadrukt het belang om vanaf het allereerste begin transparantie te bieden, want hij heeft signalen uit het veld ontvangen over een afwijkend idee over circulaire economie. Gaat het om één fysiek loket dat gebruik gaat maken van reeds bestaande loketten en welk deel van het bedrag van 2
465 miljoen euro wordt gereserveerd voor het loket? De eerste MIT-regeling is vanaf de allereerste dag overschreden en GS behouden zich het recht voor om elk jaar te bezien of er geschoven gaat worden met de budgetten. Hij ondersteunt het voornemen van het college om te gaan schuiven met de budgetten, maar verzoekt wel om hiermee in de commissie terug te komen.
470 Hij doet de suggestie aan het college om de commissie mee te nemen in de verschillende onderdelen en pijlers, zodat de inbreng van de ondernemers inzichtelijk wordt gemaakt.

475 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) constateert dat de fondsen wel degelijk in een behoefte voorzien, maar gelijktijdig moet men constateren dat er vele wellicht succesvolle projecten blijven liggen. Daarom dient bekeken te worden waar de mogelijkheden liggen om dit uit te breiden. Hij doet in dit kader de suggestie om een ondernemer die met behulp van de provincie een project succesvol in de markt heeft gezet, als tegenprestatie een bijdrage in een van de fondsen te vragen.

480 De heer **Pieterman** (50plus) is enthousiast over deze suggestie.

485 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) stemt in met het instrumentarium en de uitwerkingsrichtingen. Hij constateert dat er duidelijk behoefte bestaat aan het schuiven met budgetten zodat er meer gelden ter beschikking komen voor de verschillende doelen.

490 De heer **Klein** (CU/SGP) constateert dat er een heel scala aan verschillende regelingen wordt gecreëerd. Voor het instellen van één loket wordt voorgesteld een externe partij of samenwerkingsverband in te schakelen. Gaat het om een fysiek of digitaal loket en hangt dit samen met de roadshows die georganiseerd worden? Hij is van mening dat het essentieel is dat de onderlinge verwijzing goed functioneert. Hij vraagt welke criteria worden gehanteerd voor de terugbetaling van de leningen en of het mogelijk is deze gedeeltelijk of over een langere periode terug te betalen.

495 De heer **Van Raan** (PvdD) onderschrijft de analyse en de noodzaak voor steun. De PvdD wil graag instemmen met een groot fonds voor duurzame ontwikkeling conform de definitie van Brundtland, want dat is de rol van de provincie. Men doet het duurzaam of men doet het niet. Instrument 3, proof of concept en revolverend, wordt ondersteund en daar oordeelt de provincie zelf over, maar bij instrument 1 wordt 2 miljoen euro aan een adviesbureau uitgegeven voor begeleiding. Waarom kan de provincie dit bij instrument 3 wel zelf doen en
500 niet bij instrument 1? MIT is prima, mits het voldoet aan de definitie Brundtland, maar waarom zou dit ook niet revolverend kunnen zijn? Hij ondersteunt de suggestie van ONH met name voor instrument 2. Instrument 4 wordt ondersteund. Hij sluit zich aan bij de VVD met betrekking tot het bekendheid geven aan de fondsen.

505 Mevrouw **Haagsma** (CDA) is enthousiast over deze fondsen, vooral omdat een aantal opmerkingen en suggesties van de commissie in het voorstel zijn meegenomen. Het verschil tussen beide fondsen is duidelijk gedefinieerd, maar ze vullen elkaar toch aan. Daarnaast is

510 de loketfunctie en de dienstbare overheid richting ondernemers goed uitgewerkt en dat past uitstekend bij het beeld van het CDA van een dienstbare provincie. Hoe gaan GS de marktpartijen die zij voor onderdelen van het fonds willen gaan inzetten, vinden? Zij zoekt nog naar de bestedingen en verdeling van de middelen per jaar. Gaan GS fors geld uitgeven aan het uitvoeringsgereed maken en campagne voeren en hoeveel blijft er dan over voor het subsidiëren en het revolverend fonds? hoeveel komt er uiteindelijk terug? Zij vraagt of GS van mening zijn dat hiermee het optimum is bereikt. Het CDA ontvangt allerlei vragen van ondernemers of zij al gebruik kunnen maken van deze fondsen. Waarom moet men tot maart 515 2017 wachten?

520 Mevrouw **Klaassen** (D66) is blij met de mogelijkheid om te kunnen schuiven met de bedragen tussen de schotten. In het kader van motie 10 blijkt dat er veel lessons learned zijn overgenomen en daar is men heel blij mee. Wel vraagt men zich af waarom het huidige Participatiefonds nog op de oude manier functioneert, namelijk alleen in de uitrolfase en slechts beschikbaar voor een klein deel van de ondernemers. Het voorstel wordt voorgelegd in het eerste kwartaal. Wordt dit nog aangepast of moet men van deze situatie uitgaan? Zij sluit zich aan bij de heer Wieseahn en de vraag of er samenwerking wordt gezocht met het 525 versnellingsprogramma.

530 Gedeputeerde **Van der Hoek** antwoordt dat de instrumenten nader worden uitgewerkt binnen de voorgestelde uitwerkingsrichting en daarvoor kan de commissie vanavond nog opmerkingen meegeven. Het gaat niet om een fysiek loket, maar wel om één loket. Marktpartijen worden gevraagd dit voor de provincie uit te werken om de doelgroepen zo goed mogelijk te vinden en te bedienen vanuit één loket, zodat de doelgroep toegeleid wordt naar het fonds dat zo goed mogelijk bij de vraag past. Het versnellingsprogramma gaat niet over dezelfde markt als de startups van Haarlem Valley, omdat het programma breder is met mkb'ers en startups voor duurzame innovaties. Het is beslist niet de bedoeling om elkaar te 535 gaan beconcurreren.

540 De heer **Wieseahn** (VVD) constateert dat er maar één groep private investeerders is in Nederland en als deze investeerders de provincie gaan ondersteunen, dan vallen de private startups van Haarlem Valley buiten de boot. Hij is er geen voorstander van om op dit terrein de concurrentie met elkaar aan te gaan.

545 Gedeputeerde **Van der Hoek** antwoordt dat er ook gericht investeerders kunnen worden uitgenodigd. Daarnaast dient de markt zijn werk doen, want de provincie zorgt ervoor dat een zo specifiek mogelijke vraag wordt ontwikkeld op basis waarvan de private investeerders kunnen instappen. Dan lijkt het niet veel meer uit te maken of zij de uitgewerkte vraag via de fondsen van de provincie ontvangen of van Haarlem Valley.

550 De heer **Wieseahn** (VVD) is van mening dat voor investeerders de provincie een meer betrouwbare partij is dan bijvoorbeeld een onbekende Haarlem Valley startup. Daarom stelt hij voor om gezamenlijk met bijvoorbeeld Haarlem Valley investeerders te benaderen om te voorkomen dat er concurrentie ontstaat, want dat is nu wel het geval.

555 Gedeputeerde **Van der Hoek** constateert dat er meerdere organisaties zoals Haarlem Valley bestaan en de vraag is of men met al deze organisaties moet gaan samenwerken. Bovendien is het ook aan de ondernemers zelf om te besluiten bij welk orgaan zij zich aanmelden.

560 De heer **Wieseahn** (VVD) verwijst naar het rapport waarin de provincie wordt geadviseerd om vooral niet te gaan interveniëren in het marktmechanisme rondom startups en dat gebeurt nu feitelijk wel door de investeerders naar de overheid toe te halen.

565 Gedeputeerde **Van der Hoek** benadrukt dat het niet alleen om startups gaat, maar ook om innovatie van producten door bedrijven en die bedrijven maken zelf de keuze om als startup beschouwd te worden. Bedrijven besluiten autonoom waar zij zich melden. Het is wel mogelijk om met budgetten te schuiven, maar daarvoor dient men eerst aan de slag te gaan en op basis van de ontstane vraag te bepalen of het betreffende budget toereikend is of niet.

De heer **Van Raan** (PvdD) vraagt of de verschuiving van budgetten gebaseerd kan worden op het aspect van maximale duurzaamheid.

570 Gedeputeerde **Van der Hoek** antwoordt dat dit geen criterium is. Het gaat om de onderlinge verdeling van budgetten.

Gedeputeerde **Bond** stelt voor om begin 2017 in de commissie de stand van zaken te melden van de startups, want vaak gaat het bij startups ook om mkb'ers. Op dit moment wordt
575 nagegaan of startups kunnen worden gehuisvest in provinciale gebouwen of delen daarvan. Hierbij wordt door de provincie tevens begeleiding aangeboden. Er zijn veel ontwikkelingsstructuren in het leven geroepen waarin bijvoorbeeld het mkb en VNO NCW vertegenwoordigd zijn. In het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord en de greenports zijn alle ondernemers vertegenwoordigd. Ook zijn er regionale economische
580 samenwerkingsverbanden in de Gooi en Vechtstreek en in Kennemerland. Al deze structuren kunnen benut worden om het fonds onder de aandacht te brengen, want de partners zijn allemaal betrokken geweest bij de ontwikkeling en totstandkoming van het fonds. Op voorstel van PS is dit laagdrempelig en niet te bureaucratisch. In het kader van de MIT-regeling is bewust gekozen voor vier topsectoren om op het gebied van duurzaamheid goed te kunnen
585 scoren. Dit is overigens zelfs 100% geworden. Er bestaat veel enthousiasme voor de MIT-regeling en deze wordt zelfs verdubbeld door het Rijk. Mocht niet op juiste wijze voldaan worden aan de duurzaamheidseisen, dan kan de provincie besluiten om ermee te stoppen.

De heer **Tekin** (PvdA) heeft de inhoud van de MIT-regeling nooit betwist, maar het gaat om
590 het budgetrecht. GS hebben PS hier niet voldoende bij betrokken.

Gedeputeerde **Bond** antwoordt dat dit voorstel daarom vanavond aan de commissie wordt voorgelegd. De grootste kracht ligt in het feit dat het loket door marktpartijen wordt vormgegeven. De proof of concept wordt verder uitgewerkt en dit zal weer voorgelegd worden
595 aan de commissie. In de diverse structuren zitten verschillende partijen, zoals het Servicepunt Duurzame Energie, LTO en VNO NCW, dus daarom is hij er niet bang voor dat men uit dezelfde ruif gaat putten, omdat deze over de volle breedte wordt ingezet. Van het provinciale fonds Duurzame Economie is de korte evaluatie naar voren gehaald en de grote evaluatie wordt momenteel uitgevoerd. Met dit fonds sprake is van een volledige provinciale dekking
600 van kleine tot grote bedrijven en kleine en grote innovaties.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) vraagt waarom men tot maart 2017 moet wachten voordat tot uitvoering wordt overgegaan.

605 Gedeputeerde **Bond** antwoordt dat het fonds getoetst moet worden aan de Europese aanbestedingsregels en dat proces duurt tussen vier tot zes maanden.

De heer **Pieterman** (50plus) refereert aan de suggestie van ONH om bedrijven die succes hebben geboekt met subsidiegelden, te laten bijdragen.
610

Gedeputeerde **Bond** kan revolverend fonds in het leven roepen, maar dan moet de gehele commissie daarmee akkoord gaan. De drempel wordt dan echter hoger en dat staat haaks op de wens van PS om een laagdrempelig fonds in het leven te roepen.

615 De heer **Wieseahn** (VVD) herhaalt zijn vraag over de betrokkenheid van de regio's 't Gooi en Kennemerland.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) heeft geen revolverend fonds voorgesteld, maar voorgesteld om van ondernemers die met behulp van het geld van deze regeling projecten succesvol in de
620 markt hebben gezet, op vrijwillige basis om een solidariteitsbijdrage te vragen.

De heer **Van Raan** (PvdD) herhaalt zijn vraag over de reden voor het uitbesteden van 2 miljoen euro aan een marktpartij bij instrument 4.

625 Gedeputeerde **Van der Hoek** bevestigt dat ook bij instrument 3 waar de interne organisatie zelf mee aan de slag gaat, het mogelijk is dat er externe partijen en deskundigheid bij betrokken moeten worden. Voor instrument 1 is vanwege de grote omvang bij voorbaat besloten om dit uit te besteden.

630 De heer **Tekin** (PvdA) vraagt wanneer het businessplan van de fondsen wordt voorgelegd, welk deel van het bedrag van 2 miljoen euro wordt besteed aan het loket en hoe e.e.a. ander analoog aan Haarlem Valley zichtbaar en concreet gemaakt kan worden.

635 Gedeputeerde **Bond** antwoordt dat aan de structuren waaraan de provincie deelneemt, zoals PRES, Regionaal Economisch Samenwerkingsverband Gooi en Vechtstreek en Kennemerland, het Servicepunt Duurzame Energie, LTO, ook partijen deelnemen die met deze fondsen bezig zijn.

640 Gedeputeerde **Van der Hoek** meldt dat de loketkosten zijn opgenomen in de aanvraag van de aanbesteding. In de reacties hierop zullen specifieke bedragen genoemd worden.

Tweede termijn

645 De heer **Wieseahn** (VVD) stelt GS voor om na te gaan of er gezamenlijk met marktpartijen kan worden nagegaan hoe de synergie tot stand gebracht kan worden.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) vraagt of het de VVD alleen om Haarlem Valley gaat of dat er ook andere partijen bij betrokken moeten worden door GS.

650 De heer **Wieseahn** (VVD) bedoelt dat GS gaan toetsen in hoeverre zij marktprocessen met dit initiatief gaan verstoren. Hij heeft het idee dat die toets niet goed gedaan is. Daarom is het goed om eerst na te gaan hoe de provincie intervenieert in initiatieven uit de markt, want bij Haarlem Valley is dat beslist concreet aan de orde.

655 Mevrouw **Haagsma** (CDA) vraagt hoe de VVD de geconstateerde marktverstoring kan motiveren.

660 De heer **Wieseahn** (VVD) gaat ervan uit dat er naast Haarlem Valley ook andere initiatieven zijn die negatieve gevolgen ondervinden van de interventies van de provincie, waardoor spanningen in de markt ontstaan. Dit moet eerst getoetst worden.

665 De heer **Van Raan** (PvdD) constateert dat het aanbod van financiers toeneemt, dus daardoor zal er meer enthousiasme gaan ontstaan bij de aanbieders. Sluit de VVD uit dat private aanbieders harder gaan lopen doordat de overheid zich op deze markt begeeft en kan de VVD dit dan als positieve marktverstoring zien?

De heer **Wieseahn** (VVD) is van mening dat acties van de provincie marktpartijen sneller zullen bewegen om tot investeringen over te gaan.

670 De heer **Pieterman** (50plus) constateert dat alle acties van de provincie invloed hebben op marktontwikkelingen.

675 De heer **Wieseahn** (VVD) beperkt zich nu tot de innovatiefondsen waar private initiatieven niet gehinderd mogen worden. Is de conclusie juist dat er geen businesscase komt voor de drie fondsen gezamenlijk?

680 De heer **Tekin** (PvdA) vraagt wanneer het businessplan van de fondsen in de commissie terugkomt. Het college gaat aan de slag met de uitwerking en hij is heel nieuwsgierig naar de kosten van het loket op uitkomen, aan de boven- of ondergrens van 2 miljoen euro.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) heeft in eerste termijn niet gesuggereerd om een revolverend fonds in te stellen want daarmee wordt de drempel inderdaad hoger, maar om partijen die zelf hebben geprofiteerd van de fondsen, om een solidariteitsbijdrage te vragen.

685 Mevrouw **Haagsma** (CDA) wil zo snel mogelijk van start gaan met de fondsen.

690 Mevrouw **Klaassen** (D66) vindt de laagdrempeligheid van groot belang en zij hoopt dat er in de toekomst geen onderscheid wordt gemaakt tussen startup en mkb. Zij ondersteunt de ontschotting en het feit dat het fonds vraag gestuurd is in plaats van aanbod gestuurd. Komen de businessplannen gelijktijdig met het andere participatiefonds in het eerste kwartaal 2017 beschikbaar?

695 De **voorzitter** verzoekt om een reactie van de fracties op het voorstel van ONH. Dit voorstel wordt ondersteund door de PvdD, 50plus, VVD (mits de voors en tegens in kaart worden gebracht) en PVV die zich aansluit bij het verzoek van de VVD. De CU/SGP is geen voorstander van deze suggestie, want de laagdrempeligheid staat op de eerste plaats.

700 Gedeputeerde **Bond** benadrukt dat de provincie niet op de stoel van de ondernemer en de investeerder gaat zitten. Het palet is breder en het gaat niet alleen om Haarlem Valley, maar om de gehele provincie. Hij stelt voor de suggestie van ONH zo te vertalen dat een succesvolle investeerder kan deelnemen aan een nieuwe investering. Juist goede projecten overtuigen investeerders om te investeren. Bovendien moeten mkb'ers ook zelf investeren in hun projecten. De grote evaluatie van het Provinciaal Fonds Duurzame Economie komt terug in de commissie om aanvullende vragen te beantwoorden, zoals over achtergestelde leningen en
705 garantstellingen.

Gedeputeerde **Van der Hoek** benadrukt dat het gaat om ondersteuning door de provincie van startups of innovatieve producten in de fase dat private investeringen nog ontbreken en op dat moment speelt marktwerking geen rol. Dat is niet de bedoeling en zo wordt het ook niet
710 uitgewerkt.

De **voorzitter** benadrukt dat de MKB-Innovatiefondsen niet terugkomen in PS, maar wel de proof of concept.

715 6.b. Rondvraag portefeuille de heer Van der Hoek

De heer **Klein** (CU/SGP) refereert aan de monitor Windenergie op de C-agenda. Er zijn meer molens verdwenen uit Noord-Holland vanwege de lage energieprijzen en de autonome sanering, waardoor de opgave groter is geworden. Het lijkt er nu op dat de taakstelling niet gehaald zal worden. Delen GS deze zorgen? Verwachten GS dat de opgave in de komende maanden verder zal groeien? De elektriciteitsprijs blijft laag en de autonome sanering zal nog even doorgaan. Hoe groot achten GS de kans dat de projecten in de procedure voldoende zijn voor de huidige
720 opgave? Indien dat niet het geval is, hebben GS het voornemen om maatregelen te treffen om wel te kunnen voldoen aan de opgave?

725 De **voorzitter** benadrukt dat de commissie RWW leidend is bij dit onderwerp.

Gedeputeerde **Van der Hoek** zal de gestelde vragen van de CU/SGP in de vergadering van de commissie RWW beantwoorden.
730

6.c. Rondvraag portefeuille de heer Bond

De **voorzitter** meldt dat ook de portefeuille van de heer Talsma hierbij betrokken kan worden.

735 De heer **Tekin** (PvdA) vraagt naar de uitkomsten van het gesprek van de gedeputeerde met de minister over ECN, met name ten aanzien van de werkgelegenheid, de veiligheid van bewoners en ondernemers in de buurt en de techniekontwikkeling van ASML en de invloed hiervan op Pallas.

740 Gedeputeerde **Bond** refereert aan motie 50/2016 en antwoordt als volgt. Op 19 oktober jl. heeft hij gesproken met de directeur van ANVS, de heer Van den Heuvel. De communicatie over de veiligheidssituatie in de regio Schagen stond centraal in dat gesprek. ANVS ondersteunt de gemeente Schagen bij het organiseren van een voorlichtingsavond op 27 oktober a.s. Daarnaast heeft de gedeputeerde gesproken met de burgemeester van
745 Schagen, mevrouw Van Kampen, over de ondersteuning die de provincie kan bieden tijdens deze voorlichtingsavond. Op deze avond zullen verschillende partijen vertegenwoordigd zijn, zoals ANVS, provincie, gemeente, ministerie en NRG. De verplaatsing van het historisch kernafval naar Borssele vindt uiterlijk plaats op 31 december 2022. In de brief van 17 oktober jl. heeft de minister uitgelegd waarom voor deze datum gekozen is. Aspecten zoals kennis en werkgelegenheid en de investering van
750 de provincie van 40 miljoen euro in Pallas, zijn opnieuw nadrukkelijk bij de minister onder de aandacht gebracht. Tevens zijn de kansen voor de onderzoekslocatie in Petten onder de aandacht gebracht in het kader van de brief van 30 september jl. van de minister over de

- 755 drie kennisinstituten voor de duurzaamheidsopgave, namelijk Wageningen Universiteit, TNO en ECN. De minister onderkent het belang van Noord-Holland in deze en heeft toegezegd dat er regelmatig bestuurlijk overleg zal plaatsvinden. Er is nog geen opdracht geformuleerd voor de landelijke publiek- private stuurgroep en de kwartiermaker die het nieuwe Energie Onderzoekscentrum Nederland gaan vormgeven. Zodra de kwartiermaker benoemd is, zal de provincie hierbij betrokken worden. De minister heeft gemeld dat de
- 760 overheid een vervolgonderzoek gaat doen naar de toekomst van het nucleaire landschap in Nederland. Dit zal afgerond zijn in het voorjaar van 2017. Met de minister is afgesproken dat de provincie en het ministerie in het kader van dit onderzoek de voortgang van de businesscase Pallas nadrukkelijk zullen volgen en dat voorafgaand aan het go/no go moment ten aanzien van de derde tranche in de tweede helft van 2017, de businesscase
- 765 aan een second opinion wordt voorgelegd. Ten aanzien van de second opinion trekt men samen met het Rijk op. In het voorjaar van 2017 moet er een besluit worden genomen over het tweede deel van de tweede tranche. Het dossier zal alsdan aan de commissie voorgelegd worden. De minister heeft aangegeven dat hij heeft verzocht om Europese aandacht voor de prijsstelling van medische isotopen wereldwijd. De minister heeft tevens
- 770 aangegeven dat het project van ASML een van de drie duurzame nationale iconen betreft. ASML heeft besloten om hier niet mee door te gaan, omdat het niet tot hun core business (chips) behoort, maar heeft wel een consortium opgericht (waaraan NRG deelneemt) om na te gaan of deze techniek levensvatbaar en concurrerend kan zijn. Dit moet binnen tien jaar duidelijk zijn. De minister benadrukte overigens dat dit consortium
- 775 nog in de kinderschoenen staat. Bovendien voldoet de productie van deze machine nog lang niet aan de vraag. Hier is wel sprake van een verschil met de techniek van Pallas. Dit proces wordt op de voet gevolgd. Hij verwacht voor het einde van 2017 hier meer duidelijkheid over te kunnen bieden nadat het consortium van start is gegaan.
- 780 De heer Tekin (PvdA) verzoekt om deze uitgebreide informatie schriftelijk toe te sturen aan de commissieleden, zodat de mogelijkheid bestaat om het onderwerp opnieuw te agenderen.
- 785 Gedeputeerde Bond zegt dit toe, mede met het oog op de beantwoording van de vraag of hiermee de motie is afgedaan.
- De heer Tekin (PvdA) verzoekt om deze uitgebreide informatie schriftelijk toe te sturen aan de commissieleden, zodat de mogelijkheid bestaat om het onderwerp opnieuw te agenderen.
- 790 Gedeputeerde Bond zegt dit toe, mede met het oog op de beantwoording van de vraag of hiermee de motie is afgedaan.
- De heer Pieterman (50plus) kondigt aan een motie over de werkambassadeur in te zullen dienen.
- 795 6.d. Advies 'De mainports voorbij' door de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur
- De voorzitter meldt dat ook de leden van de commissies RWW en M&F bij dit agendapunt zijn uitgenodigd. De PvdD heeft verzocht om het ingekomen stuk Advies 'De mainports voorbij' naar bespreekpunt te promoveren.
- 800 De heer Van Raan (PvdD) meldt dat de reden voor agendering van dit advies is dat men verrast was door de conclusies die in het advies getrokken worden over de mainports, met name de Rotterdamse Haven. Dezelfde conclusie kan van toepassing verklaard worden op de
- 805 Haven van Amsterdam ten aanzien van de fossiele brandstofoverslag. Het advies beveelt aan hierin een versnelling aan te brengen. Van Schiphol wordt gezegd dat de kwantitatieve groei voorop moet staan, maar het rapport geeft aan dat men de kritische omvang van Schiphol in het oog moet houden ten aanzien van het aantal starts en landingen, want bij verdere vergroting hiervan neemt de economische meerwaarde drastisch af en wegen de nadelen van
- 810 meer vliegverkeer, zoals fijnstof, CO2-uitstoot, hier niet meer tegenop. Hij stelt de commissie voor om na te gaan wat de kritische omvang van Schiphol zou kunnen zijn, zodat duidelijk wordt of Schiphol verder kan groeien of niet. De PvdD onderschrijft de conclusie van het kabinet dat de twee mainports een cruciale rol blijven vervullen, maar het rapport richt zich ook op andere mainports en toepassingen van bijvoorbeeld internet. De vraag is of de
- 815 commissie de conclusie deelt dat het nuttig zou kunnen zijn om de conclusies van het rapport

naast bestaande plannen te leggen, met name ten aanzien van de kritische omvang van Schiphol.

820 De **voorzitter** constateert dat deze vraag ruim de bevoegdheid van de provincie overschrijdt, want de provincie heeft geen zeggenschap over Schiphol en bovendien betreffen de genoemde onderwerpen slechts ten dele deze commissie en vallen met name onder RWW. Niettemin geeft hij de gelegenheid om een discussie te voeren.

825 Mevrouw **Haagsma** (CDA) constateert dat eerst de landelijke politiek in Den Haag zich hierover moet buigen. Heeft de heer Van Raan dit al besproken met zijn landelijke fractie in de Tweede Kamer? Het CDA heeft beslist moeite met filosoferen over allerlei zaken waartoe men niet bevoegd is. Dan kan beter plaatsvinden op basis van een concrete initiatiefnota.

830 De heer **Van Raan** (PvdD) erkent dat de provincie geen bevoegdheid heeft in het kader van Schiphol, maar deze mainport heeft wel grote invloed op ontwikkelingen in de provincie. Het gaat hem erom om eerst met de commissie af te stemmen of het om een zinnig rapport gaat alvorens de discussie naar landelijk niveau wordt verlegd.

835 De heer **Tekin** (PvdA) vindt dit een goed onderwerp om te agenderen met het oog op de verkiezingen in 2017, want dit onderwerp zal zeker een rol gaan spelen bij de kabinetsformatie. Hierbij speelt absoluut een rol dat Brainport Eindhoven om meer aandacht en geld heeft gevraagd. Daarom is het goed om als provincie stelling te nemen, niet over het aantal vluchten vanaf Schiphol, maar wel over van de provinciale infrastructuur. Het is een legitieme vraag van de PvdD.

840 De heer **Voskuil** (PvdA) was aanwezig bij de uitreiking van het rapport en op die bijeenkomst waren de ministeries I&M en EZ zeer kritisch. Hij deelt deze kritiek tot op zekere hoogte, want er wordt met name naar binnen gekeken en Nederland wordt beschouwd als een klein vlekje, evenals de omgeving van de mainports, terwijl het juist moet gaan om naar buiten kijken, andere mainportregio's erbij betrekken en meer internationaal te kijken.

850 Mevrouw **Zaal** (D66) vindt het een geschikt onderwerp voor deze agenda, want in het rapport komt onder andere een belangrijke mainport in de provincie aan de orde. Echter, de vergelijking tussen de havens van Rotterdam en Amsterdam wordt niet ondersteund, omdat Rotterdam een containerhaven is en Amsterdam een overslaghaven. In het kader van toekomstige ontwikkelingen kan juist in Amsterdam de overstap gemaakt worden van fossiele brandstoffen naar circulaire economie. In het rapport zijn overigens veel overeenkomsten met het eigen beleid en het coalitieakkoord te lezen, zoals ten aanzien van het belang van een integrale benadering. De datahub en de digitale infrastructuur zijn ook op provinciaal niveau belangrijk onderwerpen en daar moet men zich in de toekomst zeker op gaan richten.

860 Mevrouw **Haagsma** (CDA) ondersteunt het onderwerp datahub – als derde mainport – en digitale infrastructuur en de betrokkenheid van de provincie hierbij, omdat hier nog veel ontwikkelingsmogelijkheden zijn. Echter, de provincie heeft de mainports Schiphol en de haven Amsterdam wel degelijk nodig voor andere sectoren zoals bijvoorbeeld Seed Valley en de Greenport bij Aalsmeer. Het CDA gaat niet mee in de negatieve benadering van de mainports.

865 De heer **Van Raan** (PvdD) had absoluut niet de bedoeling om negatief te kijken naar de mainports. De rol van de mainports is echter aan het veranderen en is wellicht minder groot dan gedacht. Over die verandering dient men zich een mening te vormen.

870 De heer **Pieterman** (50plus) meent dat dit advies niet los gezien kan worden van Agenda Stad die gericht is op de toekomstige vormgeving van het land in het kader van concurrentie met andere gebieden. In dat opzicht moet meer waarde toegekend worden aan zogenaamde 'zachte' vestigingsfactoren voor bedrijven zoals de digitale infrastructuur en de datahub. Dit gaat over basisvoorwaarden voor de vestiging van bedrijven. Hij erkent dat de mainports in beweging en in ontwikkeling moeten blijven. Hij gaat ervan uit dat Nederland in de toekomst een inclusieve samenleving zal zijn met relatief geringe inkomensverschillen en een goede sociale zekerheid. Het ministerie van I&M geeft aan alles onder controle te hebben en alle aspecten hieromtrent komen terug in de nationale Omgevingsvisie. Daarom moet over de

provinciale Omgevingsvisie goed en serieus worden nagedacht. Hij meent dat dit onderwerp alle commissies raakt.

880 Mevrouw **Kocken** (GL) vindt het een heel interessant rapport, zeker door het inzicht dat ontstaat in de veranderingen in de economie. De mainports zijn en blijven superbelangrijk, maar wellicht is er wel sprake van beperkingen aan de groeimogelijkheden omdat groei boven een bepaald volume meer nadelen oplevert dan voordelen. Het onderwerp raakt aan alle portefeuilles.

885 Mevrouw **Lagerveld** (VVD) is van mening dat het dossier met name op Rijksniveau speelt en provincies hebben daarin weinig bevoegdheden. De VVD ondersteunt de kabinetsreactie om meer te richten en in te zetten op mainportbeleid én digitale infrastructuur.

890 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) benadrukt het grote belang van het economische aspect, niettemin stelt het rapport dat aan de groeimogelijkheden van de Haven van Rotterdam en Schiphol wel grenzen gesteld moeten worden. Wanneer volumegroei leidt tot aantasting van het woon- en werkklimaat, dan dient men na te gaan denken over herijking van het huidige beleid. In het rapport valt wel het belang van de digitale infrastructuur op. Volgens het advies
895 kan het faciliteren hiervan het best plaatsvinden via een (semi-)publieke organisatie, zodat men niet in conflict komt met staatssteunregels.

Mevrouw **Bezaan** (PVV) constateert dat er weinig tot geen aandacht wordt gegeven aan de positie van de KLM en het risico van buitenlandse overname. Binnen de plannen van de EU voor het realiseren van een Europese staat, krijgen de Nederlandse mainports misschien een andere functie ten faveure van andere mainports buiten Nederland/Noord-Holland.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) stelt voor dat een van de fracties een nota schrijft, zodat op basis daarvan een goede discussie gevoerd kan worden met een focus op de juiste aspecten in
905 plaats van een algemene discussie die alle kanten opgaat.

De heer **Van Raan** (PvdD) is aangenaam verrast door de interesse van de commissieleden voor het onderwerp. De suggestie om een discussienota op te stellen over de aspecten uit het advies die raken aan de provinciale belangen, neemt hij graag over. Hij wil daar zeker het
910 initiatief voor nemen, maar nodigt andere partijen wel uit om hieraan mee te werken.

Mevrouw **Zaal** (D66) benadrukt het belang om een aantal neutrale algemene vragen of stellingen te formuleren in plaats van een politiek gekleurde nota van één partij voor te leggen.

915 De **voorzitter** constateert dat zowel één partij als de voltallige commissie kan besluiten om een nota te schrijven of een conferentie over dit onderwerp te organiseren.

7. Sluiting

920 De **voorzitter** herinnert eraan dat in de volgende commissievergadering de nieuwe vergadersystematiek wordt toegepast. Vooraf wordt aangegeven op welke onderwerpen deze nieuwe systematiek van toepassing is. Hij bedankt de aanwezigen voor hun bijdragen en sluit de vergadering om 21.34 uur.

925